

Карпець О.Р.

здобувач вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні

Коваленко С.В.

викладач

Центральноукраїнський національний технічний університет,
м. Кропивницький, Україна

ГНУЧКІ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ (AGILE, SCRUM, KANBAN) ЯК ІНСТРУМЕНТ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ У КРИЗОВИХ УМОВАХ

Сучасні економічні виклики, спричинені глобальними кризами, війною та технологічними трансформаціями, змушують українські підприємства шукати нові підходи до управління, що забезпечують більш швидку адаптацію до змін. Одним із таких інструментів є гнучкі моделі управління (Agile, Scrum, Kanban), які довели свою ефективність здебільшого у сфері ІТ, але нині активно впроваджуються й у виробничих, сервісних та торговельних компаніях [1].

Головна ідея Agile-підходу полягає у гнучкості, клієнтоорієнтованості та постійному вдосконаленні процесів. Agile не є конкретною методикою, а скоріше філософією управління, що була заснована на принципах співпраці, швидкої реакції на зміни та регулярного отримання фідбеку від замовників і команди [1].

У той же час Scrum є однією з найпопулярніших реалізацій Agile. Його суть полягає у поділі проекту на короткі цикли (спринти), кожен з яких завершується отриманням конкретного результату, що має цінність для замовника. Product Owner, Scrum Master і команда розробників забезпечують прозорість процесів, чіткий розподіл відповідальності та можливість швидкого реагування на зміни. У кризових умовах це дозволяє мінімізувати ризики, скоротити час реакції на зміни та час на прийняття рішень і підвищити ефективність взаємодії.

Іншим прикладом гнучкого підходу є Kanban, який фокусується на візуалізації робочих процесів і контролі навантаження команди. Завдяки простим інструментам, таким як Kanban-дошка, підприємства можуть швидко виявляти «вузькі місця» у процесах, збалансовувати/розподілити ресурси та підвищувати продуктивність без значних витрат на реорганізацію.

Впровадження гнучких моделей управління в українських підприємствах сприяє:

- підвищенню прозорості процесів та відповідальності працівників.
- більш гнучкому реагуванню на зовнішні зміни ринку.
- скороченню часу ухвалення управлінських рішень.
- формуванню корпоративної культури співпраці та взаємопідтримки.

Попри значний потенціал, основними перешкодами впровадження Agile, Scrum та Kanban у традиційних компаніях залишаються супротив змін, консерватизм, відсутність належного навчання персоналу та недостатня підтримка з боку керівництва. Проте підприємства, які успішно адаптували ці моделі, демонструють підвищення стійкості, гнучкості та конкурентоспроможності навіть у періоди нестабільності.

Отже, гнучкі моделі управління виступають важливим інструментом адаптації українських підприємств до кризових умов, дозволяючи зберегти ефективність, інноваційність і орієнтацію на результат у мінливому бізнес-середовищі.

Література:

1. What is Agile methodology? // Asana. — 2024. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://asana.com/ru/resources/agile-methodology>